Genoplivning

Hjerteforeningen arbejder for, at flere skal overleve hjertestop.

Hvert år bliver 5.000 danskere ramt af hjertestop uden for hospital. Og selvom der siden 2001 er sket en firdobling af antallet af hjerte-lunge-redninger forud for ankomsten af ambulancen, så er det stadig kun omkring 13 procent af de ramte, der overlever. Det er tal, der viser, at udviklingen er gået i den rigtige retning, men at vi langtfra er i mål endnu.

HJERTEFORENINGEN ANBEFALER

- At der sættes døgntilgængelige hjertestartere op over hele landet.
- At alle hjertestartere registreres på hjertestarter.dk, så det er muligt at lokalisere den nærmeste hjertestarter.
- At regionerne skal opsætte hjertestartere på centrale, offentlige steder og påtage sig drift, overvågning og vedligeholdelse af hjertestarterne.
- At flere danskere får viden om basal genoplivning, så flere tør og kan handle hurtigt ved et hjertestop, så livreddende hjælp indledes, før ambulancen når frem.
- At genoplivning på sygehus eller plejecenter sker på patientens præmisser, og at patientens ønske om ikke at blive genoplivet respekteres.
- At de sundhedsprofessionelle i endnu højere grad tager samtalen med patienter og pårørende om døden.
- At der i forbindelse med forslaget om at fravælge genoplivning efter 60-årsalderen iværksættes en informationskampagne om genoplivning. Et højt informationsniveau er afgørende for, at borgere aktivt kan fravælge genoplivning i sundhedssektoren på et oplyst grundlag – men også så alle borgere er klar over, at man skal træde til, hvis man oplever hjertestop uagtet den nye ordning.
- At borgernes information om eventuelt fravalg er lettilgængelig for sundhedspersonalet, så fagpersonalet hurtigt kan vurdere, om førstehjælp skal igangsættes eller ej. Det kræver, at systemet, som håndterer patientdata om genoplivning, har kapaciteten hertil.

FAKTA

Hvert år rammes cirka 5.000 danskere af hjertestop uden for hospital. Det svarer til 13 personer om dagen (1). Overlevelsen efter hjertestop uden for hospital er cirka 13 procent (1).

Fire gange flere overlever et hjertestop uden for hospital sammenlignet med 2002 (1).

Hvis et vidne træder til med hjertemassage, før ambulancen når frem, så overlever 13 ud af 100 (1). Hvis ingen træder til med genoplivning inden ambulancens ankomst, så overlever 6 ud af 100 (1).

Den gennemsnitlige responstid for en ambulance er 7 minutter (1).

12 procent af alle personer med hjertestop stødes med en hjertestarter, før ambulancen ankommer – i 2016 var det knap 9 procent (1)

I tilfælde, hvor personer med hjertestop både modtager hjertemassage og genoplivning med brug af en hjertestarter før ambulancen ankommer, så overlever 33 ud af 100 (1).

Vidner træder til med genoplivning i forbindelse med 79 procent af alle tilfælde af hjertestop uden for hospital. Det er en firdobling i forhold til 2001, hvor 19 procent trådte til (1).

For personer med hjertestop, som modtager genoplivning med brug af en hjertestarter inden for tre-fem minutter, kan overlevelsen være på helt op til 50-70 procent (2).

De fleste personer får varige skader eller dør, hvis ikke de får hjælp inden for cirka ti minutter (3).

3 ud af 4 hjertestop sker i private hjem. Overlevelsen efter hjertestop i det offentlige rum er cirka 28 procent mod cirka 9 procent i hjemmet (3).

Der findes cirka 23.000 offentligt tilgængelige hjertestartere. Cirka 13.000 hjertestartere er tilgængelige alle døgnets 24 timer (1).

HJERTE FORENINGEN

Genoplivning

KILDER

1. Dansk Hjertestopregister 2022. Årsrapport 2021. København: Dansk Hjertestopregister; 2021. **http://www.hjertestopregister.dk https://hjertestopregister.dk/wp-content/uploads/2022/10/Dansk-Hjertestopregister-aarsrapport-2021.pdf**.

2. Monsieurs K.G. m.fl. European Resuscitation Council Guidelines for Resuscitation 2015. Resuscitation oktober 2015; 95:1-80.

3. Faktaark, genoplivning. København: Sundhedsdatastyrelsen og Dansk Råd for Genoplivning; 2023. **https://genoplivning.dk/wp-content/uploads/2023/01/Faktaark_Genoplivning_januar-2023.pdf**.

4. Kragholm K. m.fl. Return to Work in Out-of-Hospital Cardiac Arrest Survivors: A Nationwide Register-Based Follow-Up Study. Circulation, 12. maj 2015; 131(19):1682-90.

NYTTIGE DOKUMENTER OG LINKS

- Projektet Nordstart i Region Nordjylland placerer hjertestartere på baggrund af tal fra en computer-algoritme, som viser, hvor der er størst risiko for hjertestop. **https://hjerteforeningen.dk/nordstart/**.

- Hjerteforeningens forskningschef har tidligere udtrykt betænkelighed ved lovforslaget om mulighed for fravalg af genoplivning, efter at man er fyldt 60 år. Han lægger vægt på, at langt de fleste i 60'erne kan komme godt tilbage til livet efter et hjertestop. Han understreger også, at loven kan tilvejebringe tvivl blandt vidner til hjertestop om, hvorvidt de bør træde til. Det skal en informationskampagne afhjælpe. **https://nyheder.tv2.dk/samfund/2023-04-10-fra-naeste-ar-kan-genoplivning-fravaelges-pa-sundheddk**.